

Bemærkninger til forslaget

Princippet om den faste bogladepris, hvorefter forlagene fastsætter bogens pris over for det købende publikum, har været gældende i Danmark siden 1830-erne. Siden da har dette princip udgjort en væsentlig del af grundlaget for dansk bogproduktion og bog salg.

Med monopolloven af 1955 blev der indført et forbud mod håndhævelse af bindende videre-salgspriser, medmindre dette var godkendt af Monopoltilsynet. En sådan godkendelse kræver, at »vægtige grunde« taler for den. Bestemmelsen trådte i kraft den 1. juli 1956.

Der var dengang ingen tvivl hos Monopoltilsynet om, at vægtige grunde talte for bogbranchens fastprisordning, og den 6. juni 1956 blev denne ordning godkendt.

Den faste bogladepris' kulturelle betydning

De kulturelle hensyn spillede en stor rolle, da den monopolretlige godkendelse af fastprissystemet blev givet i 1956. Men der er ingen tvivl om, at kultursynspunktet i dag med langt større styrke taler for, at princippet om den faste bogladepris skal bevares.

Dette hænger sammen med den udvikling og den internationalisering, der i de senere årtier har præget det danske kultur- og mediebillede. Det er i det perspektiv, litteraturens og hermed bogens, bogproduktionens og bogdistributionens vilkår skal vurderes.

I den aktuelle sammenhæng er opretholdelsen af den faste bogladepris af stor betydning. Bogbranchen har selv i pjecen »Den faste bogladepris i Danmark«, 1985, anført 5 kulturelle hovedvirkninger af fastholdelsen af fastprisordningen:

»For det første hensynet til *bogen* som sådan. Her må man gøre sig klart, at litteratur og læsning, den boglige kultur, i dag er udsat for et stadigt voldsommere pres fra de nye mediers side. I modsætning til 1956 spiller de elektroniske medier, videoindustrien m.v. i dag en voldsom rolle, ikke mindst i forhold til det unge publikum. En fjernelse af den faste bogladepris ville under disse for-

hold indebære en alvorlig svækkelse af bogens placering i vort kulturbillede.

For det andet hensynet til den *danske bog*, den danske litteratur og det danske sprog, der i dag står over for den stigende internationalisering af kulturliv og underholdningsindustri.

I et lille sprogsamfund som det danske er dette særlig føleligt. Denne udvikling kræver særlig hensyntagen til de faktorer, der kan styrke den danske litteratur og bogkultur. Den faste bogladepris er en sådan faktor.

For det tredje hensynet til den *kvalitetsprægede litteratur*.

Verden over går tendensen mod udgivelse af letsælgelige bøger, f.eks. bestsellers baseret på populære tv-serier og lignende.

Heroverfor står hensynet til den kvalitetsprægede del af det samlede bogudbud, der hidtil har haft en position i det danske udgivelsesbillede. En fjernelse af fastprisordningen vil styrke motivet til udgivelse af bestsellers på bekostning af de righoldige litteraturudbud.

For det fjerde hensynet til det *righoldige titeludbud* omfattende bøger af alle kategorier, skønlitteratur som faglitteratur, dansk som udenlandsk, om almene som specielle emner, herunder bøger, som retter sig mod små interessegrupper m.v. Dette store udbud sammenholdt med den enkelte bogs lange levetid kræver en lagerføring, som forudsætter den faste bogladepris.

For det femte hensynet til *lokalsamfundene*. Fastprisordningen er en forudsætning for det helt enestående boghandlernet, vi har i Danmark. Her i landet opleves den lokale boghandel som en selvfølgelighed, ikke som et storbyfænomen. Det gældende danske boghandlersystem er således i høj grad til glæde for befolkningen i lokalsamfundene rundt omkring i landet.«

Kulturministeriets bogudvalg og den faste bogladepris

De samme synspunkter på den faste bogladepris' kulturpolitiske betydning udtrykkes i betænkningen »Bøger i Danmark«, 1983, udsendt af Kul-